

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru reglementarea unor măsuri referitoare la unele proiecte de extindere și schimbare a destinației, conversia sau modernizarea rețelelor de transport și distribuție a gazelor, pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, precum și pentru modificarea alin. (3) al art. 29¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere faptul că, prin Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020 din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) au fost finanțate 25 de proiecte aferente sistemelor de transport al gazelor naturale, pentru care au fost încheiate contracte de finanțare în cadrul Axei Prioritare 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiectivul Specific 8.2 - Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine, precum și faptul că pentru 18 contracte aflate în derulare, în valoare de 1,6 mld. lei, beneficiarii proiectelor au solicitat etapizarea acestora, procedură ce se realizează conform prevederilor REGULAMENTULUI (UE) 2021/1060 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare, și cu respectarea regulilor de eligibilitate ale Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (PDD) și ale condițiilor de finanțare aferente. Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a demarat procedurile necesare în acest sens, înainte de finalizarea perioadei de eligibilitate a POIM, respectiv 31 decembrie 2023, prin transmiterea solicitărilor către Comisia Europeană,

În răspunsul său, prin adresa nr. ARES(2024)1567205-29.02.2024, Comisia Europeană condiționează etapizarea proiectelor de dezvoltare a rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale din POIM în PDD de justificarea de către Statul român a sustenabilității, eficacității și

relevanței pe termen lung a acestor tipuri de proiecte, conform evaluării finale a investițiilor în energie ale POIM, legătura acestor proiecte cu direcțiile strategice ale Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice pentru biogaz și justificarea acestora în termeni de emisii de gaze cu efect de seră/reducerea poluării, comparativ cu soluțiile alternative la proiectele de gaze,

În considerarea faptului că, pentru a se asigura că proiectele etapizate de dezvoltare a rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale nu determină sechestrarea emisiilor de carbon, ar fi fost necesar ca PDD să fie actualizat, prin includerea ca și condiții cumulative, a faptului că infrastructura rezultată din investițiile etapizate este pregătită pentru adăugarea de combustibili cu emisii reduse de carbon, asigură flexibilitatea rețelelor de gaze, în special prin utilizarea tehnologiilor IT pentru a răspunde provocărilor legate de cerere și ofertă, precum și a faptului că infrastructura cuprinde active pentru prevenirea sau atenuarea scurgerilor de gaz, inclusiv sisteme de detectare și remediere a scurgerilor, condiții care nu pot fi îndeplinite și nu au fost cunoscute la data stabilirii proiectelor ce pot beneficia de facilitatea etapizării și prin urmare aspectul nu era previzibil cu mult timp înainte și era independent de voința Guvernului,

Tinând cont de valoarea proiectelor nefinalizate, de faptul că beneficiarii acestora sunt unități administrativ- teritoriale sau asociații de unități administrativ- teritoriale al căror buget nu permite suportarea cheltuielilor aferente finalizării acestor proiecte, fapt care ar determina recuperarea sumelor rambursate de către Comisia Europeană,

Luând în considerare faptul că, cu toate că Guvernul a adoptat Ordonanța de urgență nr. 112/2024 privind modificarea și completarea unor acte normative asigurând cadrul legal necesar finanțării din Fondul pentru mediu a restului de executat aferent acestor proiecte, s-a dovedit că Administrația Fondului pentru Mediu nu deține instrumentele necesare derulării acestei finanțări, iar termenul de finalizare al acestor proiecte, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare, este 31 decembrie 2025,

Luând în considerare faptul că responsabilitățile cu privire la schimbările climatice necesită o abordare clară și neîntârziată pentru îndeplinirea angajamentelor asumate de România la nivel internațional,

Având în vedere prevederile Acordului de la Paris adoptat în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice („Acordul de la Paris”) încheiat la Paris la 12 decembrie 2015 și semnat de România la New York la 22 aprilie 2016, ratificat prin Legea nr. 57/2017, care vizează consolidarea răspunsului la schimbările climatice și reprezintă un pas important către obiectivul de a realiza o Uniune neutră din punct de vedere climatic până în 2050,

Tinând cont de prevederile Pactului Ecologic European (European Green Deal), publicat de Comisia Europeană la 11 decembrie 2019, parte integrantă a Strategiei Comisiei de punere în aplicare a Agendei 2030 a Organizației Națiunilor Unite și a obiectivelor de dezvoltare durabilă și care prezintă o nouă strategie de creștere care are drept scop transformarea Uniunii Europene

într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care să nu existe emisii nete de gaze cu efect de seră în 2050,

Având în vedere că Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului (Legea europeană a climei) stabilește un obiectiv de reducere a emisiilor nete cu cel puțin 55 % până în anul 2030 comparativ cu nivelurile din 1990, Directiva 2003/87/CE a fost modificată prin Directiva (UE) 2023/958 și Directiva (UE) 2023/959 a Parlamentului European și a Consiliului, cu scopul de a revizui schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră EU ETS și de a pune în aplicare obiectivele ambițioase,

Luând în considerare faptul că, la acest moment, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011, cu modificările și completările ulterioare, necesită actualizare pentru a conferi cadrul legal aliniat în conformitate cu noile prevederi legislative de la nivel european, respectiv Regulamentului delegat (UE) 2023/2830 al Comisiei din 17 octombrie 2023 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea de norme privind calendarul, administrarea și alte aspecte ale licitării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, neadoptarea prezentului act normativ conducând la imposibilitatea distribuirii sumelor rezultate din licitarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

Ținând cont de faptul că România este obligată să raporteze Comisiei Europene modul de utilizare a sumelor obținute în urma scoaterii la licitație a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră, exprimată în tone de dioxid de carbon echivalent, redusă prin implementarea proiectelor din anul precedent, precum și orice alte informații suplimentare referitoare la utilizarea acestor sume, în temeiul Directivei 2003/87/CE, cu modificările și completările ulterioare,

Luând în considerare prevederile Regulamentului delegat (UE) 2023/2830 al Comisiei din 17 octombrie 2023 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea de norme privind calendarul, administrarea și alte aspecte ale licitării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, care aduce modificări proceselor de licitații ale certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră începând cu 1 ianuarie 2025,

Având în vedere operaționalizarea instrumentelor financiare subsecvente Politicii de Coeziune și stabilirii unui cadru eficient de implementare a acordurilor de finanțare/contractelor prin care se pun în aplicare aceste instrumente în baza articolului nr. 59 alin. (3) lit. a) și b) din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare, se impune clarificarea reglementării privind intrarea în vigoare a Acordurilor de finanțare/contractelor semnate de către părți,

Ținând cont de faptul că, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune

privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare, începând cu anul 2025, Comisia Europeană poate dezangaja alocările nerambursabile anuale care nu au fost utilizate conform art. 105, astfel încât accelerarea implementării fondurilor europene reprezintă o prioritate strategică la nivelul Politicii de Coeziune,

Având în vedere faptul că, în conformitate cu prevederile art. 92 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, în cazul instrumentelor financiare, valoarea inclusă în prima cerere de plată poate reprezenta până la 30% din quantumul total al contribuțiilor din program angajate pentru aceste instrumente, contribuția instrumentelor financiare în vederea creșterii ritmului de absorbție fiind esențială,

Ținând cont de faptul că asigurarea unui cadru legislativ care să susțină punerea eficientă în aplicare a acordurilor de finanțare pentru instrumente financiare reprezintă o măsură urgentă și prioritară, care va conduce atât la demararea investițiilor în sectoare strategice, ex. eficiență energetică, mediul de afaceri, cât și la evitarea riscului de dezangajare a fondurilor Uniunii Europene,

Întrucât elementele sus-menționate vizează interesul public și constituie o situație urgentă și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, pentru a nu genera blocaje în utilizarea veniturilor obținute din licitarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României și în implementarea proiectelor aferente sistemelor de transport al gazelor naturale, finanțate prin Programul operațional Infrastructură mare 2014-2020 în cadrul Axei prioritare 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiectivul specific 8.2 - Creșterea gradului de interconectare a Sistemului național de transport a gazelor naturale cu alte state vecine, cu impact asupra gradului de absorbție a fondurilor externe nerambursabile alocate României în perioada de programare 2014-2020, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I – (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, proiectele de extindere și schimbare a destinației, conversia sau modernizarea rețelelor de transport și distribuție a gazelor finanțate prin Programul operațional Infrastructură mare 2014-2020 în cadrul Axei prioritare 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiectivul specific 8.2 - Creșterea gradului de interconectare a Sistemului național de transport a gazelor naturale cu alte state vecine, care nu sunt eligibile pentru etapizare în cadrul Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027, care au fost preluate la finanțare de către Administrația Fondului pentru Mediu din Fondul pentru Mediu, se finanțează de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în vederea finalizării proiectelor.

(2) Finanțarea în valoare de 1.186.394.918 lei din soldul existent la data de 31 decembrie 2024, din sumele acumulate, conform prevederilor art.10 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, se acordă Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene în două tranșe după cum urmează:

- a) 802.836.518 lei, până la finalul anului 2025;
- b) 383.558.400 lei în cursul anului 2026.

(3) Lista proiectelor și valoarea finanțării acordate este prevăzută în anexa, care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență.

(4) Contractele de finanțare aferente proiectelor prevăzute la alin. (3) se modifică prin act adițional prin care se stabilesc sursele de finanțare ale bugetului și condițiile aplicabile decontării și plății cheltuielilor, precum și condițiile de recuperare a sumelor utilizate neconform, aferente activităților realizate în perioada 01 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2026 în scopul finalizării fizice/implementării integrale și funcționale, demonstrat prin Raportul final al beneficiarului, însoțit de documente privind implementarea integrală din punct de vedere fizic și funcționalitatea proiectului.

(5) Proiectele care nu au Raportul final al beneficiarului aprobat de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene până la data de 31 decembrie 2025, devin proiecte nefuncționale, în condițiile Secțiunii nr. 7 din COMUNICAREA COMISIEI - Orientări referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru a beneficia de asistență din partea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european, a Fondului de coeziune și a Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și a programelor de cooperare transfrontalieră din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II) (2014-2020) - C/2024/6126) și ale art. XLIII alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Distinct de raportul prevăzut la alin. (4), până la data de 31 mai a fiecărui an, după caz, beneficiarii proiectelor prevăzute la alin. (3) raportează Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene modul de utilizare a sumelor din veniturile obținute în urma scoaterii la licitație a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră, exprimată în tone de dioxid de carbon echivalent, redusă prin implementarea proiectelor în anul precedent, precum și orice alte informații suplimentare referitoare la utilizarea veniturilor.

(7) Ministerul Investițiilor și Fondurilor Europene comunică autorității publice centrale pentru protecția mediului, până la data de 30 iunie a fiecărui an, modul de utilizare a sumelor din veniturile obținute în urma scoaterii la licitație a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră, exprimată în tone de dioxid de carbon echivalent, redusă prin implementarea proiectelor în anul precedent raportării, o scurtă descriere a proiectului finanțat, precum și orice alte informații suplimentare referitoare la utilizarea veniturilor, necesare pentru finalizarea raportării către Comisia Europeană.

(8) Predarea - preluarea documentațiilor necesare finanțării investițiilor din cadrul proiectelor prevăzute la alin. (3) se realizează pe bază de protocol încheiat între Administrația Fondului pentru Mediu și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. II Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 926 din 28 decembrie 2011, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 10 alineatul (1), după litera e) se introduce o nouă literă, litera f) cu următorul cuprins:

f) Suma de 1.186.395 mii lei, din soldul existent la data de 31 decembrie 2024 în contul de disponibil deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Trezoreria operativă centrală din sumele acumulate, conform lit. b) se face venit la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și se virează de către gestionarul contului, în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, într-un cont distinct de venituri ale bugetului de stat, deschis pe numele acestuia, la Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pentru finanțarea, în perioada 2025-2026, a proiectelor nefinalizate aferente sistemelor de transport al gazelor naturale, pentru care au fost încheiate contracte de finanțare în cadrul Axei Prioritare 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiectivul Specific 8.2 - Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine din Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020".

2. După articolul 10³ se introduce un articol nou, art. 10⁴ care va avea următorul cuprins:

"Art. 10⁴ - (1) Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene solicită Ministerului Finanțelor virarea sumei, la o poziție distinctă de venituri ale bugetului de stat, cu codul de identificare fiscală al Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene a sumei aprobate potrivit art. 10 alin. (1) lit. f).

(2) Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene răspunde de modul de utilizare, în condițiile legii, a sumei prevăzute la art. 10 alin. (1) lit. f).

(3) Se autorizează Ministerul Finanțelor, la propunerea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, să majoreze, la poziții distincte, veniturile bugetului de stat, precum și creditul de angajament și creditele bugetare prevăzute în bugetul acestuia cu suma virată potrivit art. 10 alin. (1) lit. f).

(4) Se autorizează Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene să detalieze influențele aprobate potrivit alin. (3) în bugetul său și în anexele la acesta, să introducă proiectele în anexe și să le comunice Ministerului Finanțelor, în termen de 5 zile lucrătoare de la data aprobării.

(5) Până la data de 22 decembrie a anului bugetar, sumele rămase neutilizate, determinate ca diferență între veniturile încasate potrivit alin. (1) și plățile efectuate, se virează de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene din contul de venituri al bugetului de stat în care au fost încasate într-un cont de disponibil deschis pe numele acestuia la Trezoreria Statului.

(6) Sumele virate în contul prevăzut la alin. (5) se transferă în primele 5 zile lucrătoare ale anului următor de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene în contul de venituri al bugetului de stat prevăzut la alin. (1) urmând procedura prevăzută la alin. (1) și (3) și se utilizează în anul următor cu aceeași destinație.

(7) În termen de 5 zile lucrătoare de la depunerea raportului de finalizare a proiectelor, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene restituie sumele neutilizate din contul de venituri în care au fost încasate, în contul de disponibil al Ministerului Finanțelor din care au fost virate inițial.”

Art. III - La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se abrogă:

a) art. 13 alin. (5¹²) și alin. (5¹³) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.193 din 30 decembrie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare,

b) Hotărârea Guvernului nr. 1261/2024 privind aprobarea finanțării din Fondul pentru mediu a proiectelor de extindere și schimbare a destinației, conversia sau modernizarea rețelelor de transport și distribuție a gazelor, publicată în Monitorul Oficial al României nr.1016 din 10 octombrie 2024, Partea I.

ART. IV – La art. 29¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1207 din 20 decembrie 2021, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare ulterioare, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Contractele încheiate pentru executarea instrumentelor financiare cu instituțiile financiare internaționale prevăzute la alin. (1) și (2) se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene.”

Art. V –La articolul 38, din Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit plătit din fonduri publice, după alineatul (7) se introduce un nou alineat, alin. (8) cu următorul cuprins:

„(8) Raportul de muncă al personalului contractual plătit din fonduri publice în conformitate cu prezenta lege, care îndeplinește condițiile de pensionare și pentru care a fost emisă decizia de pensionare, încetează de drept, în condițiile art. 56 alin. (1) lit. c) din Legea nr 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, chiar dacă salariatul a solicitat suspendarea plății pensiei.”

Art. VI. - Alineatul (5) al articolului 249 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Pentru îndeplinirea atribuțiilor și prerogativelor care îi revin potrivit legii, prefectul este ajutat de unul sau 2 subprefecți, după caz. Prefectul municipiului București este ajutat de 2 sau 3 subprefecți, după caz. ”

PRIM MINISTRU

ION - MARCEL CIOLACU